قرآن و متولیان فرهنگی

برگرفته از تفسیر نور

مهدی اسماعیل پور

قرآن و متولیان فرهنگی

مشخصات کتاب

سرشناسه : قرائتی، محسن، 1324 -

عنوان و نام پدیدآور : قرآن و متولیان فرهنگی/ محسن قرائتی.

مشخصات نشر : تهران: ستاد اقامه نماز، 1396.

مشخصات ظاهری : 59ص؛ 5/9 × 5/19 س م.

شابک : 18000ریال: 978-964-537-178-2

وضعیت فهرست نویسی : فیپا

موضوع : تفاسیر شیعه -- قرن 14

موضوع : Qurʼan -- Shiite hermeneutics -- 20th century

موضوع : قرآن .برگزیده ها --ترجمه ها

موضوع : Qurʼan .Selections --Translations

موضوع : قرآن-- بررسی و شناخت

موضوع : Qurʼan -- Surveys

شناسه افزوده : ستاد اقامه نماز

رده بندی کنگره : BP98/ق35ق45 1396

رده بندی دیویی : 297/179

شماره کتابشناسی ملی : 4832588

ص: 1

قرآن و متولیان فرهنگی » نکات 1 تا 20

بسم الله الرحمن الرحیم

اصولی را می خواهم برای مسئولین فرهنگی بیان کنم که برگرفته از سرچشمه زلال فرهنگ، یعنی قرآن کریم است، به گونه ای که باور کنیم این اصول ساختگی و بافتنی نیست.

1. از آیه: «إِنَّکَ لا تَهْدی مَنْ أَحْبَبْت» (قصص/56)

استفاده می شود که: توفیق هدایت مردم از آن خداست.

و هم چنین از آیه: «لَوْ أَنْفَقْتَ ما فِی الْأَرْضِ جَمیعاً ما أَلَّفْتَ بَیْنَ قُلُوبِهِمْ» (انفال/63)

می فهمیم که بهترین نیروی انسانی (پیامبر خدا) اگر تمام امکانات مادی را در اختیار داشته باشد، تا اراده ی خدا نباشد، کارآیی ندارد. بنابراین نیروی انسانی و وجود امکانات لازم است، ولی کافی نیست و باید از خدا بخواهیم که ما را وسیله ی هدایت قرار دهد.

2. از آیه: «اهْدِنَا الصِّراطَ الْمُسْتَقیمَ» (فاتحه/6)

می فهمیم: همه ی مسئولان فرهنگی در هر تصمیم و برنامه ریزی نیازمند هدایت الهی هستند.

3. از آیاتی که می فرماید: «وَ مَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَری» (انعام/21) (انعام/93) (هود/18) (عنکبوت/68) (صف/7)

می فهمیم: انحراف در مسائل فرهنگی مصداق بالاترین ظلم هاست.

4. از آیه: «اللَّهُ أَعْلَمُ حَیْثُ یَجْعَلُ رِسالَتَه» (انعام/124)

می فهمیم: برای سپردن مسئولیت فرهنگی، باید لیاقت و ظرفیت افراد مورد توجه قرار گیرد.

ص: 2

5. از آیه: «اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّکَ الَّذی خَلَقَ» (علق/1)

می فهمیم: کار فرهنگی باید با نام خدا و برای خدا باشد.

6. از آیه: «فَاسْتَقِمْ کَما أُمِرْت» (هود/112)

می فهمیم: باید در کار فرهنگی پایدار و مقاوم باشیم و آن را به خاطر اهداف دیگر رها نکنیم. اگر می بینیم بعضی از بزرگان وصیت می کنند که در مدرسه و یا کتابخانه خود دفن شوند، برای آن است که بگویند عمرم را پای این مدرسه و کتابخانه دادم.

7. از آیه: «لِمَ تَقُولُونَ ما لا تَفْعَلُون» (صف/2)

می فهمیم: مسئولین فرهنگی باید خود به آنچه می گویند و می نویسند عمل کنند. وگرنه عالم بی عمل، درختی بی ثمر خواهد بود.

8. از آیه: «رَبِّ اشْرَحْ لی صَدْری » (طه/25)

می فهمیم: کار فرهنگی نیاز به روح بزرگ دارد، زیرا اولین درخواست حضرت موسی از خداوند بعد از رسیدن به نبوت تقاضای سعه ی صدر بود.

9. از آیه: «لَوْ کُنْتَ فَظًّا غَلیظَ الْقَلْبِ لاَنْفَضُّوا مِنْ حَوْلِک» (آل عمران/159)

می فهمیم: کسانی که کار فرهنگی می کنند، باید از دلی نرم و خلقی عالی برخوردار باشند.

10. از آیه: «وَ ما أَنَا مِنَ الْمُتَکَلِّفین» (ص/86)

می فهمیم: مسئولان فرهنگی باید افرادی بی تکلف و بی توقع باشند.

11. از آیه: «وَ اخْفِضْ جَناحَکَ لِمَنِ اتَّبَعَکَ مِنَ الْمُؤْمِنین» (شعراء/215)

می فهمیم: مسئولان فرهنگی باید نسبت به زیردستان خود متواضع باشند.

ص: 3

12. از آیه: «وَ قُلْ رَبِّ زِدْنی عِلْما» (طه/114)

می فهمیم: مسئولان فرهنگی باید دائماً در فکر رشد علمی باشند و خود را فارغ التحصیل ندانند.

13. از آیه: «إِنَّا أَنْزَلْناهُ فی لَیْلَهِ الْقَدْر» (قدر/1)

می فهمیم: انتخاب زمان مناسب در کارهای فرهنگی مهم است، نزول قرآن در شب قدر بوده که به قول قرآن «لیله مبارکه» و «خیرٌ من الف شهر» است. حضرت موسی نیز زمان مناظره با ساحران را روز عید «یوم الزینه» قرار داد تا مردم هم شاد باشند و هم بیدار!

14. از آیه: «وَ ثِیابَکَ فَطَهِّرْ» (مدثر/4)

می فهمیم: مسئولان فرهنگی باید از پاکیزگی و آراستگی لازم برخوردار باشد.

15. از آیه: «وَ إِنَّکَ لَعَلی خُلُقٍ عَظیمٍ» (قلم/4) و آیه: «لَکُمْ فی رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَهٌ حَسَنَه» (احزاب/21)

می فهمیم: کسی که در فکر ارشاد مردم است، باید از کمالات اخلاقی برخوردار باشد، تا برای دیگران الگو قرار گیرد.

16. از آیه: «وَ لَقَدْ یَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّکْر» (قمر/17،22، 32، 40)

می فهمیم: مباحث فرهنگی باید به نحوی روان و آسان القاء شود، که عوام بفهمد؛ «بَیانٌ لِلنَّاس» (آل عمران/138) و خواص بپسندد. «قَوْلاً سَدیدا» (نساء/9)

17. از آیه: «لَسْتَ عَلَیْهِمْ بِمُصَیْطِرٍ» (غاشیه/22) و آیه: «لا إِکْراهَ فِی الدِّین» (بقره/256)

می فهمیم: تغییر فرهنگ و فکر مردم باید با آزادی و انتخاب و آگاهانه و عاشقانه باشد، نه با زور و استبداد. این فرعون بود که به پیروان موسی می گفت: «چرا بدون اجازه من به او ایمان آوردید.» «آمَنْتُمْ بِهِ قَبْلَ أَنْ آذَنَ لَکُم» (اعراف/123)

18. از آیه: «مَحَبَّةً مِنِّی» (طه/39)

می فهمیم: محبوبیت واقعی از طرف خداست، نه آنکه با زرق و برق و دکور و ژست و تابلو و ساختمان و لباس و ماشین و ابزار مُدرن بدست بیاید.

19. از آیه: « ادْعُ إِلی سَبیلِ رَبِّکَ بِالْحِکْمَهِ وَ الْمَوْعِظَهِ الْحَسَنَهِ وَ جادِلْهُمْ بِالَّتی هِیَ أَحْسَن» (نحل/125)

می فهمیم: راه کار فرهنگی، بهره گیری از منطق و استدلال و موعظه و در مواردی جدال نیکو است.

20. از آیه: «فَقَدْ لَبِثْتُ فیکُمْ عُمُرا» (یونس/16)

می فهمیم: خوش سابقه بودن مسئول فرهنگی، در اثرگذاری کار او نقش مهمی دارد.

قرآن و متولیان فرهنگی » نکات 21 تا 40

21. از آیه: «وَ تَاللَّهِ لَأَكِيدَنَّ أَصْنامَكُم» (انبیاء/57) و آیه: «فَجَعَلَهُمْ جُذاذا» (انبیاء/58)

می فهمیم: استفاده می شود که رهبران فکری و فرهنگی باید از صلابت و قاطعیت ویژه ای برخوردار باشند.

22. از آیه: «إِنَّ اللَّهَ وَ مَلائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِى» (احزاب/56)

استفاده می شود: هرگاه خواستیم دستوری فرهنگی صادر کنیم، باید خود در عمل به آن پیشگام باشیم.

ص: 5

23. از آیه: «لا تَمُدَّنَّ عَیْنَیْکَ إِلی ما مَتَّعْنا بِهِ أَزْواجاً مِنْهُمْ» (حجر/88)

استفاده می شود: رهبران فکری و اخلاقی جامعه نباید چشم به امکانات و تجملات دیگران بدوزند.

24. از آیه: «قُلْ إِنْ أَدْری» (جن/25)

استفاده می شود: در مواردی که چیزی را نمی دانیم، با کمال شجاعت و صراحت اعلام کنیم که من این را نمی دانم.

25. از آیه: «قُلْ لا أَسْئَلُکُمْ عَلَیْهِ أَجْراً» (انعام/90)

استفاده می شود: یکی از شرایط نفوذ کلام آن است که از مردم انتظار مالی نداشته باشیم. (اگر کمک کردند «الحمدلله» و اگر نکردند «الله اکبر») اگر هدف، امرار معاش و اشتغال شد، فرد درآمد خود را با درآمد دیگران مقایسه می کند و گرفتار پشیمانی و نارضایتی و تغییر کار می شود.

26. از آیه: «هُوَ أَفْصَحُ مِنِّی» (قصص/34)

استفاده می شود: هرگاه متوجه شدیم دیگری از ما موفق تر است، او را مطرح کنیم و از اقرار به فضل دیگران نترسیم.

27. از آیه: « اذْهَبا إِلی فِرْعَوْن» (طه/43)

استفاده می شود: در مواردی نباید به تنهایی اقدام کرد، بلکه باید اول همفکر و یار پیدا کرد و سپس حرکت کرد.

ص: 6

28. از آیه: «وَ إِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِیثَاقَ النَّبِیِّنَ لَمَا ءَاتَیْتُکُم مِّن کِتَابٍ وَ حِکْمَه...» (آل عمران/81)

که می فرماید: خداوند از انبیاء میثاق و پیمان گرفت که امروز به شما کتاب و حکمت دادم، ولی اگر بعداً پیامبری آمد، شما باید به او ایمان آورید و او را یاری کنید. استفاده می شود که هر مسئولی باید آمادگی روحی برای استعفاء خود و پذیرفتن دیگری را داشته باشد، گرچه در عمل چنین صحنه ای پیش نیاید. خداوند این میثاق شدید را گرفت و حتی پرسید آیا اقرار می کنید؟ «أَقْرَرْتُمْ» گفتند: بله ! «قَالُواْ

أَقْرَرْنَا»

29. از آیه: «وَ لَمْ یَجْعَلْ لَهُ عِوَجاً» (کهف/1)

می فهمیم: در مسئولین فرهنگی نباید هیچگونه کژی و انحراف باشد.

30. از آیه: «لا أَعْبُدُ ما تَعْبُدُونَ» (کافرون/2)

می فهمیم: باید در برابر دعوت به سازش با قاطعیت برخورد کنیم.

31. از آیه: «وَ صَلِّ عَلَیْهِمْ» (توبه/103)

می فهمیم: باید در کار فرهنگی، به افراد اهل پذیرش، آرامش و امید داد.

32. از آیه: «وَ إِنْ أَحَدٌ مِنَ الْمُشْرِکینَ اسْتَجارَکَ» (توبه/6)

می فهمیم: باید به مخالفان، فرصت تحقیق و مطالعه و بررسی بدهیم و علاوه بر مهلت، امنیت آنان را نیز تأمین کنیم.

33. از آیه: «حَرِیصٌ عَلَیْکُم» (توبه/128)

می فهمیم: سوز و شور، لازمه کار مسئول کار فرهنگی است.

ص: 7

34. از آیه: «وَ ما أَنَا بِطارِدِ الَّذینَ آمَنُوا» (هود/29)

استفاده می شود: در مسیر کار فرهنگی، نباید برای جلب افراد پرتوقع و اشراف، فقراء و محرومین را از خود دور کنیم.

35. از آیه: «وَ لا تَمْنُنْ تَسْتَكْثِر» (مدثر/6)

استفاده می شود: مسئول فرهنگی باید خود را از منت گذاردن و فزون طلبی دور کند.

36. از آیه: «قُلْ هاتُوا بُرْهانَكُمْ» (بقره/111)

می فهمیم: باید با مخاطبین، منطقی و استدلالی گفتگو کنیم.

37. از آیه: «فَسِيرُواْ فيِ الْأَرْض» (آل عمران/137)

استفاده می شود: باید از تجربه تاریخ بهره گیریم.

38. از آیه: «وَ إِنْ مِنْ أُمَّهٍ إِلاَّ خَلا فیها نَذیر» (فاطر/24)

استفاده می شود: تاریخ کار فرهنگی، برابر تاریخ زندگی بشر است.

39. از آیه: «وَ مَنْ أَحْسَنُ قَوْلاً مِمَّنْ دَعا إِلَی اللَّهِ» (فصلت/33)

استفاده می شود: دعوت به راه خدا بهترین کارها است.

40. از آیه: «وَ مَنْ أَحْیاها فَكَأَنَّما أَحْیَا النَّاسَ جَمیعاً» (مائده/32)

می فهمیم: که ارزش کار فرهنگی روی یک نفر، برابر است با حیات یک جامعه.

قرآن و متولیان فرهنگی » نکات 41 تا 60

41. از آیه: «إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّب» (فاطر/10)

می فهمیم: اگر سخن ما پاک و دلنشین بود، به هدر نمی رود، بلکه ماندگار است.

ص: 8

42. از آیه: «كِتابٌ أَنْزَلْناهُ إِلَيْکَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُماتِ إِلَى النُّور» (ابراهیم/1)

استفاده می شود: که نتیجه کار فرهنگی باید نجات مردم از ظلمات به نور باشد.

43. از آیه: «الَّذينَ يُبَلِّغُونَ رِسالاتِ اللَّهِ وَ يَخْشَوْنَهُ وَ لا يَخْشَوْنَ أَحَداً إِلاَّ اللَّهَ» (احزاب/39)

استفاده می شود: که شهامت و شجاعت شرط لازم برای پذیرش مسئولیت فرهنگی است.

44. از آیه: «الْآنَ خَفَّفَ اللَّهُ عَنْكُمْ وَ عَلِمَ أَنَّ فيكُمْ ضَعْفا» (انفال/66)

استفاده می شود: باید حالات روحی مردم را در نظر گرفت و دستوری فوق طاقت یا فهم و عقل آنان صادر نکرد.

45. از آیه: «هذا رَبِّی فَلَمَّا أَفَلَ قالَ لا أُحِبُّ الْآفِلينَ» (انعام/76)

استفاده می شود: در مواردی باید با مردم مماشات کرد و همراه شد تا زمینه پذیرش فراهم شود و سپس به طور قاطع اعلام موضع کرد.

46. از آیه: «وَ لِتَسْتَبينَ سَبيلُ الْمُجْرِمين» (انعام/55)

می فهمیم: باید راه کج اندیشان را برای مردم تبیین نمود.

47. از آیه: «وَ أَنْذِرْ عَشيرَتَکَ الْأَقْرَبين» (شعراء/214)

می فهمیم: کار فرهنگی را باید از نزدیکان شروع کرد.

48. از آیه: «زَوَّجْناكَها لِكَیْ لا يَكُونَ عَلَى الْمُؤْمِنينَ حَرَجٌ فی أَزْواجِ أَدْعِيائِهِمْ» (احزاب/37)

می فهمیم: شکستن خرافات یکی از وظایف کسانی است که کار فرهنگی می کنند.

49. از آیه: «وَ إِنْ هُمْ إِلاَّ يَظُنُّون» (بقره/78)

می فهمیم: نباید پایه فکر و عمل ما، حدس و گمان باشد.

ص: 9

50. از آیه: «أَتَعْلَمُونَ أَنَّ صالِحاً مُرْسَلٌ» (اعراف/75)

می فهمیم: مخافان با ایجاد شک و تردید در میان مردم وسوسه می کنند.

51. از آیه: «الَّذینَ یَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَیَتَّبِعُونَ أَحْسَنَه» (زمر/18)

می فهمیم: در امور فرهنگی باید انتخاب احسن کرد.

52. از آیه: «لَنُحَرِّقَنَّه» (طه/97)

می فهمیم: باید با مراکز انحراف خیز برخورد انقلابی کرد.

53. از آیات: «ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلاً لِلَّذینَ کَفَرُوا امْرَأَتَ نُوح» (تحریم/10) و «وَ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلاً لِلَّذینَ آمَنُوا امْرَأَتَ فِرْعَوْن» (تحریم/11)

می فهمیم: در کار فرهنگی باید الگوهای مثبت و منفی را با هم مقایسه کرد.

54. از آیه: «وَ لَقَدْ وَصَّلْنا لَهُمُ الْقَوْل» (قصص/51)

می فهمیم: کار فرهنگی باید تداوم داشته باشد.

55. از آیه: «وَ قُرْآناً فَرَقْناهُ لِتَقْرَأَهُ عَلَی النَّاسِ عَلی مُکْث» (اسراء/106)

می فهمیم: کار فرهنگی باید تدریجی باشد.

56. از آیه: «خُذِ الْکِتابَ بِقُوَّةٍ» (مریم/12)

می فهمیم: در کار فرهنگی باید جدی و پیگیر بود.

57. از آیات: «حَقَّ تِلاوَتِه» (بقره/121)؛ «حَقَّ جِهادِهِ» (حج/78)؛ «حَقَّ تُقاتِه» (آل عمران/102)

می فهمیم: در انجام هر کاری نهایت درجه عنایت را داشته باشیم و اگر حق آن را نمی توانیم انجام دهیم، لااقل از آنچه در توان داریم کوتاهی نکنیم. «فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُم» (تغابن/16)

58. از آیه: «وَ الْمُؤَلَّفَهِ قُلُوبُهُمْ» (توبه/60)

می فهمیم: برای کار فرهنگی روی مخالفان، باید ابتدا دل آنان را به دست آورد.

59. از آیه: «ما کانَ الْمُؤْمِنُونَ لِیَنْفِرُوا کَافَّةً» (توبه/122)

می فهمیم: در برنامه ریزی و مدیریت فرهنگی نباید تمام افراد را به یک سو سوق داد، بلکه باید «مِنْ کُلِّ فِرْقَهٍ مِنْهُمْ طائِفَه» را به کار بگیریم.

60. از جمله: «فَلَوْ لا نَفَر» (توبه/122)

می فهمیم: کارشناسان فرهنگی گاهی باید کوچ و هجرت کنند و نباید در مراکز علمی بمانند.

قرآن و متولیان فرهنگی » نکات 61 تا 80

61. از آیه: «وَ لِیُنْذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذا رَجَعُوا إِلَیْهِم» (توبه/122)

می فهمیم: منطقه زادگاه، برای کار فرهنگی اولویت دارد.

62. از آیه: «لِیَتَفَقَّهُوا فِی الدِّین» (توبه/122)

می فهمیم: شناخت مسئول فرهنگی از دین، باید عمیق باشد نه سطحی.

63. از آیه: «قُوا أَنْفُسَکُمْ وَ أَهْلیکُم» (تحریم/6)

می فهمیم: خود مسئول فرهنگی و بستگان او در اولویت اند.

64. از آیه: «رَجَعُوا إِلَیْهِم» (توبه/122)

می فهمیم: نباید منتظر دعوت باشیم، بلکه ما باید به سراغ مردم برویم.

65. از آیه: «وَ الَّذی خَبُثَ لا یَخْرُجُ إِلاَّ نَکِدا» (اعراف/58)

می فهمیم: «زمین شوره سنبل برنیارد *** در او تخم عمل ضایع نگردان»

ص: 11

66. از آیه: «وَ لا تَسُبُّوا» (انعام/108)

می فهمیم: در فرهنگ ما ناسزا نیست، حتی نسبت به مخالفان

67. از آیه: «وَ إِذا نادَیْتُمْ إِلَی الصَّلاه» (مائده/58)

می فهمیم: در مواردی فریاد و هیاهو لازم است.

68. از آیه: «کَما صَبَرَ أُولُوا الْعَزْم» (احقاف/35)

می فهمیم: صبر و تحمل لازمه کار فرهنگی است.

69. از آیه: «تَعالَوْا إِلی کَلِمَه» (آل عمران/64)

می فهمیم: اگر به تمام اهداف خود دست نیافتیم، از تلاش برای رسیدن به بعضی از آن ها خودداری نکنیم.

70. از آیه: «سَواءٌ عَلَیْهِمْ أَ أَنْذَرْتَهُم» (بقره/6)

می فهمیم: انتظار هدایت همه مردم را نباید داشت.

71. از آیه: «فَاسْتَوی عَلی سُوقِه» (فتح/29)

می فهمیم: در امور فرهنگی باید روی پای خود بایستیم. مسئولین فرهنگی نباید مانند تاکسی باشند که هر مسافری با پیشنهاد هر مبلغی آن ها را به هر کوچه ای ببرد، باید همچون قطاری باشند که فقط روی خط خودش حرکت می کند و از مسیر خارج نمی شود.

72. از آیات: «یَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُهْتَدُون» (اعراف/30) «یَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ عَلی شَیْ ء» (مجادله/18) «یَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ یُحْسِنُون» (کهف/104)

می فهمیم: بسیاری از کارهای ما در دنیای خیال کار است و در واقع سرگرمی است.

ص: 12

73.   از آیه: «عَامِلَهٌ نَّاصِبَه تَصْلیَ نَارًا حَامِیَه» (غاشیه/3و4)

می فهمیم: چه بسا تلاش ها و زحماتی که پایانش دوزخ است، زیرا گرفتار ریا و سمعه و عجب و غرور و منت می شود.

74.   از آیه: «وَ کَیْفَ تَکْفُرُونَ وَ أَنْتُمْ تُتْلی عَلَیْکُمْ آیاتُ اللَّهِ وَ فیکُمْ رسوله» (آل عمران/101)

می فهمیم: راه نجات دو چیز است: مکتب(آیات الله)، رهبر (رسوله) (همان کتاب الله و عترتی) و ما باید در کار فرهنگی مزه مکتب را بچشیم و بچشانیم و نسبت به رهبران آسمانی عاشق شویم و عاشق کنیم.

75.   از آیه: «أَنَا بَشَرٌ مِثْلُکُم» (کهف/110)، «وَ یَمْشی فِی الْأَسْواقِ» (فرقان/7)، «رَسُولاً مِنْهُم» (بقره/129)، «فیهِمْ رَسُولا» (مؤمنون/32)

می فهمیم: زندگی و مسکن و مرکب مسئولین فرهنگی باید طبیعی باشد، نه سلطنتی و از اینکه ممکن است تحقیر شویم، نترسیم «وَ عِبادُ الرَّحْمنِ الَّذینَ یَمْشُونَ عَلَی الْأَرْضِ هَوْناً» (فرقان/63)

76.   از آیه: «لِیَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْط» (حدید/25)

می فهمیم: کارهای فرهنگی باید موجب حرکت و قیام جامعه شود، نه رکود و جمود. باید ثمره ی «أَنْزَلْنا مَعَهُمُ الْکِتابَ وَ الْمیزان» قیام مردم باشد. در سیمای دین قیام و حرکت نهفته است. نگاه کنید به این آیات:

- «قُمْ فَأَنْذِر» (مدثر/2)   - «قِیاماً لِلنَّاس» (مائده/97)   - «أَقیمُوا»

- «قَوَّامین»   - «قائِماً»   - «الْقِیامَهِ»

- «قَیِّمَه» (بینه/3)   - «لِیَقُوم» (حدید/25)   - «اسْتَقامُوا»

که در همه ی اینها مسئله ی قیام و پایداری نهفته است.

77. از آیه: « لَیْسَ الْبِرَّ أَنْ تُوَلُّوا ... وَ لکِنَّ الْبِر» (بقره/177)

و از روایت: « لَیْسَ الْزّهد ... بل الْزّهد» و « لَیْسَ الْسّخی ... بل الْسّخی»

می فهمیم: مسئولین فرهنگی هم روی نقاط مثبت تأکید کنند و هم نقاط منفی را مطرح کنند.

78. از آیه: «سَیَقُولُ السُّفَهاءُ» (بقره/142)

می فهمیم: باید قبل از طرح شبهه از سوی مخالفان، ما جواب را آماده داشته باشیم.

79. از آیه: «فَبِهُداهُمُ اقْتَدِهْ» (انعام/90)

می فهمیم: باید راه های حق طی شده اولیای خدا را پیروی کنیم و به اسم ابتکار، نوآوری، سنت های خوب دیگران را از بین نبریم.

80. از آیه: «وَ إِذْ قالَ لُقْمانُ لِابْنِه» (لقمان/13)

می فهمیم: نقل کلام خوب از دیگران عیب نیست، خدای خالق از لقمان مخلوق مطلب نقل می کند.

قرآن و متولیان فرهنگی » نکات 81 تا 100

81. از آیه: «وَ تَفَقَّدَ الطَّیْر» (نمل/20)

می فهمیم: باید از زیردستان تفقد و احوالپرسی کرد.

82. از آیه: «یُزَکِّیهِمْ وَ یُعَلِّمُهُمُ» (آل عمران/164)

می فهمیم: در مسائل فرهنگی تزکیه بر تعلیم مقدم است.

83. از آیه: «تَوَفَّنی مُسْلِماً» (یوسف/101)

می فهمیم: حتی یوسف ها، باید نگران عاقبت کار خود باشند.

ص: 14

84.	از آیه:	«فَقَبَضْتُ قَبْضَةً مِنْ أَثَرِ الرَّسُولِ فَنَبَذْتُها وَ كَذلِكَ سَوَّلَتْ لی نَفْسی» (طه/96)

می فهمیم: اگر هوای نفس با آثار رسول مخلوط شد، انسان را سامری می کند.

85.	از آیه:	«ما كانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُؤْتِيَهُ اللَّهُ الْكِتابَ وَ الْحُكْمَ وَ النُّبُوَّةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا عِباداً لی» (آل عمران/79)

می فهمیم: مسئولان فرهنگی نباید کمالات خود را ابزاری برای استثمار دیگران قرار دهند و از آن سوء استفاده کنند.

86.	از آیه:	«كُونُوا رَبَّانِيِّينَ بِما كُنْتُمْ تُعَلِّمُونَ الْكِتابَ وَ بِما كُنْتُمْ تَدْرُسُون» (آل عمران/79)

می فهمیم: راه ربانی شدن، علم دین و تعلیم و تدریس دائمی کتب آسمانی است. (نه تصوّف و چلّه نشینی)

87.	از آیه:	«وَ لَوْ أَنهَّمْ أَقَامُواْ التَّوْرَئةَ وَ الْانجِيلَ وَ مَا أُنزِلَ إِلَيهْم مِّن رَّبهِّمْ لَأَكَلُواْ مِن فَوْقِهِمْ وَ مِن تحْتِ أَرْجُلِهِم» (مائده/66)

می فهمیم: اقامه قرآن و کار فرهنگی واقعی، اقتصاد جامعه را نیز رونق می بخشد.

88.	از آیه:	«يَأَهْلَ الْكِتَابِ لَسْتُمْ عَلىَ شىَ‏ْءٍ حَتىَ تُقِيمُواْ التَّوْرَئةَ وَ الْانجِيلَ وَ مَا أُنزِلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ» (مائده/68)

می فهمیم: اگر نتیجه کار فرهنگی، اقامه ی قرآن نباشد، کارهای ما پوک و پوچ است.

89.	از آیه:	«أَدْعُوا إِلَى اللَّهِ عَلى بَصيرَةٍ» (يوسف/108)

می فهمیم: کار فرهنگی باید بر اساس بصیرت باشد.

ص: 15

90. از آیه: «آمَنَ الرَّسُولُ بِما أُنْزِلَ إِلَيْه» (بقره/285)

می فهمیم: مسئولین فرهنگی باید خودشان به آنچه مردم را به آن دعوت می کنند، ایمان داشته باشند.

91. از آیه: «أَ لَمْ تَرَ أَنَّهُمْ فی کُلِّ وادٍ یَهیمُون» (شعراء/225)

می فهمیم: نباید در هر وادی وارد شویم، بلکه باید راهی را بر اساس عقل و وحی انتخاب کنیم.

92. از آیه: «بَلْ کَذَّبُوا بِما لَمْ یُحیطُوا بِعِلْمِه» (یونس/39)

می فهمیم: اگر به چیزی علم نداریم آن را تکذیب نکنیم.

93. از جمله: «ائْتِ بِقُرْآنٍ غَیْرِ هذا» (یونس/15) و پاسخ پیامبر که فرمود: «ما یَکُونُ لی أَنْ أُبَدِّلَهُ مِنْ تِلْقاءِ نَفْسی»

می فهمیم: رهبر فکری جامعه نباید تسلیم خواسته های نابجا شود.

94. از آیه: «تِلْکَ الدَّارُ الْآخِرَةُ نَجْعَلُها لِلَّذینَ لا یُریدُونَ عُلُوًّا فِی الْأَرْض» (قصص/83)

می فهمیم: کسانی که به نحوی اراده برتری طلبی در زمین دارند در قیامت جایگاهی نخواهند داشت.

95. از آیه: «وَ قَتَلَ داوُدُ جالُوتَ وَ آتاهُ اللَّهُ الْمُلْکَ وَ الْحِکْمَةَ وَ عَلَّمَهُ مِمَّا یَشاءُ» (بقره/251)

می فهمیم: الطاف الهی حکیمانه به افراد داده می شود.

96. از آیه: «لَکُمْ دینُکُمْ وَ لِیَ دینِ» (کافرون/6)

می فهمیم: نباید در برابر درخواست های نابجای مخالفان سازش کنیم.

ص: 16

97. از آیه: «وَ أَنَّهُ هُوَ أَضْحَکَ وَ أَبْکی» (نجم/43)

می فهمیم: گریه و خنده هردو ابزار مجاز برای کار فرهنگی اند.

98. از آیه: «فَلْیَأْتُوا بِحَدیثٍ مِثْلِه» (طور/34)

می فهمیم: در صحنه فرهنگی گاهی باید مبارزه طلبی کرد.

99. از آیه: «وَ احْذَرْهُمْ أَنْ یَفْتِنُوکَ عَنْ بَعْضِ ما أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَیْک» (مائده/49)

می فهمیم: حتی شخص پیامبر باید مراقب نفوذ فرهنگی دشمن باشد.

100. از آیه: «إِنَّا وَجَدْنا آباءَنا» (زخرف/22،23)

می فهمیم: به نام میراث فرهنگی نباید هر راهی که دیگران رفته اند پیمود.

قرآن و متولیان فرهنگی » نکات 101 تا 120

101. از آیه: «يَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَ هُمْ يَعْلَمُون» (آل عمران/78)

می فهمیم: دشمنان با آگاهی و برنامه ضربه می زنند.

102. از آیه: «آمَنُوا وَ اتَّقَوْا لَفَتَحْنا عَلَيْهِمْ بَرَكاتٍ مِنَ السَّماءِ وَ الْأَرْض» (اعراف/96)

می فهمیم: سرمایه گذاری روی فکر و فرهنگ بازده اقتصادی دارد.

103. از آیه: «لا يَأْلُونَكُمْ خَبالا» (آل عمران/118)

می فهمیم: اولین تهاجم دشمن ضربه فکری است.

104. از آیه: «بِكُلِّ ساحِرٍ عَلیم» (اعراف /113)

می فهمیم: دشمن تمام نیروهای متخصص خود را از تمام نقاط جمع می کند تا ضربه سنگین تری وارد کند.

ص: 17

105. از آیه: «حَتَّی زُرْتُمُ الْمَقابِر» (تکاثر /2)

می فهمیم: خطر آمار زدگی به حدی است که گاهی مردگان را هم شمارش می کنند.

106. از آیه: «الْأَعْرابُ أَشَدُّ كُفْراً وَ نِفاقا» (توبه /97)

می فهمیم: افراد دور از فرهنگ، گاهی آلت دست کافران و منافقان قرار گرفته و از خود آنان بی منطق تر می شوند.

107. از آیه: «مُصَدِّقاً لِما مَعَكُم» (نساء /47)

می فهمیم: باید گفتار و عقائد خوب دیگران را بپذیریم و اقرار کنیم.

108. از آیه: «هؤُلاءِ بَناتی هُنَّ أَطْهَرُ لَكُم» (هود /78)

می فهمیم: در مبارزه با منکرات فرهنگی باید ابتدا راه های مجاز و حلال را گسترش دهیم.

109. از آیه: «فَلَمْ يَزِدْهُمْ دُعائی إِلاَّ فِراراً » (نوح /6)

می فهمیم: در بعضی افراد زمینه پذیرش وجود ندارد، بیش از تکلیف خود را خسته نکنیم.

110. از آیه: «بِلِسانِ قَوْمِه» (ابراهیم /4)

می فهمیم: باید با اخلاق و ادبیات مخاطب آشنا باشیم.

111. از آیه: «قالَ أَوْسَطُهُمْ أَ لَمْ أَقُلْ لَكُم» (قلم /28)

می فهمیم: برای ارشاد باید از همه فرصت ها بهره گرفت.

ص: 18

112. از آیه: «إِنْ تَکْفُرُوا أَنْتُمْ وَ مَنْ فِی الْأَرْضِ جَمیعاً فَإِنَّ اللَّهَ لَغَنِیٌّ » (ابراهیم /8)

می فهمیم: دعوت نباید به تملق کشیده شود.

113. از آیه: «لَیْلاً وَ نَهاراً » (نوح /5)

استفاده می شود: کار فرهنگی باید دائمی باشد.

114. از آیه: «لا تَتَّبِعْ أَهْواءَهُمْ » (مائده/48،49)

می فهمیم: رهبران فکری نباید تابع هوس های دیگران باشند.

115. از آیه: «قالَ عِلْمُها عِنْدَ رَبِّی» (طه/52)

می فهمیم: از پاسخ دادن به سوال هایی که در جوابش امکان فتنه است باید دوری کرد.

116. از آیه: «فَأَنْتَ لَهُ تَصَدَّی» (عبس/6) و آیه ی: « فَأَنْتَ عَنْهُ تَلَهَّی» (عبس/10)

می فهمیم: برخورد دوگانه با افراد سرشناس و گمنام جامعه ممنوع.

117. از آیه: «وَ مِنْ قَبْلِهِ کِتابُ مُوسی إِماماً وَ رَحْمَه» (احقاف/12)

می فهمیم: باید به پیش کسوتان و کار آنها ارج نهاد.

118. از آیه: «لا تَغْلُوا فی دینِکُمْ وَ لا تَقُولُوا عَلَی اللَّهِ إِلاَّ الْحَقَّ إِنَّمَا الْمَسیحُ عیسَی ابْنُ مَرْیَم» (نساء/171)

می فهمیم: از غلو و افراط در امور دینی باید جلوگیری کرد.

119. از آیه: «أَرْسَلْنا رُسُلَنا تَتْرا » (مومنون/44)

می فهمیم: کار فرهنگی باید پیوسته باشد.

ص: 19

120. از آیه: «اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدیث» (الزمر/23)

می فهمیم: باید ارائه مکتب به نحو احسن باشد.

قرآن و متولیان فرهنگی » نکات 121 تا 140

121. از آیه: «لا تَقْرَبُوا الصَّلاةَ وَ أَنْتُمْ سُکاری» (نساء/43)

می فهمیم: مبارزه با منکرات باید تدریجی باشد.

122. از آیه: «وَ مَنافِعُ لِلنَّاسِ وَ إِثْمُهُما أَکْبَر» (بقره/219)

می فهمیم: ابتدا باید بین منافع و مفاسد یک عادت فرهنگی را مقایسه کرد و سپس حکم نمود.

123. از آیه: «فَاقْرَؤُا ما تَیَسَّر» (مزمل/20)

می فهمیم: باید میزان آمادگی مخاطب را در نظر گرفت.

124. از آیه: «تَبَوَّءا لِقَوْمِکُما بِمِصْرَ بُیُوتاً » (یونس/87) و از آیه: «وَ إِذِ اسْتَسْقی مُوسی» (بقره/60)

استفاده می شود: اگر بتوانیم مشکلات مادی مردم را حل کنیم، بستری برای انجام کار فرهنگی خواهد بود.

125. از آیه: «فَإِذا طَعِمْتُمْ فَانْتَشِرُوا » (احزاب/53)

معلوم می شود: کار فرهنگی باید با زمینه های میهمانی و پذیرایی باشد.

126. از آیه: «فَاقْصُصِ الْقَصَص» (اعراف/176)

می فهمیم: در کار فرهنگی باید از قصه و تاریخ استفاده کرد.

ص: 20

127. از آیه: «فَبَعَثَ اللَّهُ غُرابا» (مائده/31)

می فهمیم: می توان برای رشد و حرکت مردم از طبیعت و دنیای حیوانات نیز استفاده نمود.

128. از آیه: «لَیْسَ لَکَ مِنَ الْأَمْرِ شَیْ ء» (آل عمران/128)

می فهمیم: باید با صداقت بود و بیش از جایگاه و توان خود چیزی را ادعا نکرد.

129. از آیه: «ثُمَّ أَفیضُوا مِنْ حَیْثُ أَفاضَ النَّاس» (بقره /199)

می فهمیم: از مردم جدا نشویم و راه و خط ویژه ای برای خودمان باز نکنیم.

130. از آیه: «یُریدُ اللَّهُ بِکُمُ الْیُسْرَ » (بقره /185)

می فهمیم: خداوند دین را برای انسان آسان خواسته است.

131. از آیه: «فَإِذا فَرَغْتَ فَانْصَب» (شرح /7)

می فهمیم: در کار فرهنگی بازنشستگی نداریم.

132. از آیه: « لِیُظْهِرَهُ عَلَی الدِّینِ کُلِّه» (توبه /33)، (فتح/28)، (صف/9)

می فهمیم: چشم انداز ما به تاریخ امیدبخش است.

133. از آیه: «فَأَسَرَّها یُوسُفُ فی نَفْسِه» (یوسف /77)

می فهمیم: گاهی باید تهمت را شنید و در دل پنهان کرد و به رو نیاورد.

134. از آیه: «أَخْرِجُوهُمْ مِنْ قَرْیَتِکُمْ » (اعراف /82)

می فهمیم: گاهی باید بار تبعید را هم چشید.

ص: 21

135. از آیه: «إِنَّکَ لَمَجْنُون» (حجر /6)

می فهمیم: باید تحقیر را هم شنید.

136. از آیه: «لَيْسَ بی ضَلالَه» (اعراف /61) «لَيْسَ بی سَفاهَه» (اعراف/67)

می فهمیم: پاسخ بی خردان را باید با متانت داد.

137. از آیه: «إِنَّهُ لَيْسَ مِنْ أَهْلِک» (هود /46)

می فهمیم: وابستگان اگر در خط حق نباشند باید طرد شوند.

138. از آیه: «يَتَعَلَّمُونَ ما يَضُرُّهُم» (بقره /102)

می فهمیم: شعار «دانستن هر چیز بهتر از ندانستن آن است» غلط است.

139. از آیه: «لا تَسْئَلُوا عَنْ أَشْياء» (مائده /101)

می فهمیم: معارف و مباحث فکری طبقه بندی دارند و طرح هر موضوعی برای هر فردی در هر سنی جایز نیست.

140. از آیه: «وَ السَّلامُ عَلى مَنِ اتَّبَعَ الْهُدى» (طه /47)

می فهمیم: به افراد منحرف حتی سلام نباید بکنیم.

قرآن و متولیان فرهنگی » نکات 141 تا 160

141. از آیه: «أَرْسِلْ مَعَنا بَنی إِسْرائیل» (شعرا /17)

می فهمیم: رهبر فکری باید به فکر نجات مردم از ظلم و ستم باشد.

142. از آیه: «لَیْسَ بِأَمانِیِّکُمْ وَ لا أَمانِیِّ أَهْلِ الْکِتاب» (نسا /123)

می فهمیم: باید در مقابل انتظارات بی جا مقاومت کرد.

ص: 22

143. از آیه: «وَ لَنْ تَرْضى عَنْکَ الْیَهُودُ وَ لاَ النَّصارى» (بقره /120)

مى فهمیم: نباید در فکر راضى کردن همه باشیم.

144. از آیه: «هَلْ أَتَّبِعُکَ عَلى أَنْ تُعَلِّمَنِ مِمَّا عُلِّمْتَ رُشْداً» (کهف /66)

مى فهمیم: باید به سراغ علمى برویم که در آن رشد باشد.

145. از آیه: «فَبُهِتَ الَّذى کَفَر» (بقره /258)

مى فهمیم: منطق و استدلال باید به گونه اى قوى باشد که مخالف ضربه فنى شود.

146. از آیه: «قُولُوا قَوْلاً سَدیدا» (احزاب /70)

استفاده مى شود: کار فرهنگى باید محکم و استوار باشد.

147. از آیه: «لا تَقُولُوا راعِنا وَ قُولُوا انْظُرْنا» (بقره /104)

استفاده مى شود: از کلماتى استفاده کنیم که دشمن آن را دستاویز قرار ندهد.

148. از آیه: «ن وَ الْقَلَمِ وَ ما یَسْطُرُون» (قلم /1)

مى فهمیم: ابزار کار فرهنگى قداست دارد.

149. از آیه: «إِذْ حَضَرَ یَعْقُوبَ الْمَوْتُ إِذْ قالَ لِبَنیه» (بقره /133)

مى فهمیم: حتى در آستانه مرگ نباید از کار فرهنگى دست کشید.

150. از آیه: «یا صاحِبَیِ السِّجْنِ أَ أَرْبابٌ مُتَفَرِّقُون» (یوسف /39)

مى فهمیم: براى کار فرهنگى باید با مخاطب محترمانه رفتار کرد.

151. از آیه: «وَ ما کُنَّا مُعَذِّبینَ حَتَّى نَبْعَثَ رَسُولا» (اسرا /15)

مى فهمیم: بدون کار فرهنگى خداوند کسى را عذاب نمى کند.

152. از آیه: «قُمْ فَأَنْذِرْ » (مدثر /2)

می فهمیم: با گوشه گیری و انزوا کاری از پیش برده نمی شود.

153. از آیه: «قُمِ اللَّيْلَ إِلاَّ قَليلاً » (مزمل /2)

می فهمیم: رهبران فکری باید مناجات های شبانه داشته باشند و از دو منبع قرآن و نماز انرژی بگیرند.

154. از آیه: «وَ ما كُنْتُ مُتَّخِذَ الْمُضِلِّينَ عَضُدا» (كهف /51)

می فهمیم: نباید در کار فرهنگی از هرکس کمک گرفت.

155. از آیه: «ما كانَ لِلْمُشْرِكينَ أَنْ يَعْمُرُوا مَساجِدَ اللَّه» (توبه /17)

می فهمیم: در امور دینی نباید از افراد غیر دینی کمک مالی بگیریم.

156. از آیه: «دَعاكُمْ لِما يُحْييكُم» (انفال /24)

می فهمیم: حقیقت کار فرهنگی ایجاد یک حیات معنوی در مخاطب است نه انتقال علوم و اصطلاحات.

157. از آیه: «فَعَزَّزْنا بِثالِث» (یس /14)

می فهمیم: گاهی باید با اعزام نیروی تازه نفس، نیروهای قبلی را تقویت کرد.

158. از آیه: «أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَ اجْتَنِبُوا الطَّاغُوت» (نحل /36)

می فهمیم: محور کار فرهنگی دعوت به یکتاپرستی و مبارزه با طاغوت است.

159. از آیه: «وَ تَواصَوْا بِالْحَقِّ وَ تَواصَوْا بِالصَّبْرِ » (عصر /3)

می فهمیم: راه نجات از خسارت در کنار ایمان و عمل، کار فرهنگی است.

ص: 24

160. از آیه: «إِنَّ الصَّلاةَ تَنْهی» (عنکبوت /45)

می فهمیم: نماز از مهمترین عوامل کار فرهنگی است.

قرآن و متولیان فرهنگی » نکات 161 تا 180

161. از آیه: «إِنْ أُرِيدُ إِلاَّ الْإِصْلاحَ مَا اسْتَطَعْت» (هود /88)

می فهمیم: کار فرهنگی زمان و مکان ندارد و تا آخرین رمق باید ان را ادامه داد.

162. از آیه: «يَقْتُلُونَ النَّبِيِّين» (آل عمران /21)، (بقره/61)

می فهمیم: انبیایی برای ارشاد، تا مرز شهادت پیش رفته اند.

163. از آیه: «لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُوَلُّوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَ الْمَغْرِب» (بقره/177)

می فهمیم: جامعه را باید از مباحث روزمره بی نتیجه بازداشت.

164. از آیه: «وَ ما رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْت» (انفال/17)

می فهمیم: ما ضامن وظیفه هستیم نه نتیجه.

165. از آیه: «كَمْ مِنْ فِئَةٍ قَليلَةٍ » (بقره/249)

می فهمیم: اگر خدا بخواهد کار به ظاهر کوچک، اثرات بزرگی خواهد گذاشت.

166. از آیه: «الْآنَ حَصْحَصَ الْحَق» (یوسف/51)

می فهمیم: در همین دنیا پرده ها کنار می رود و چهره های حق و باطل روشن می شود.

ص: 25

167. از آیه: «لا تَقْرَبُوا الصَّلاةَ وَ أَنْتُمْ سُکاری حَتَّی تَعْلَمُوا ما تَقُولُون» (نسا/43)

می فهمیم: باید انجام کار فرهنگی براساس آگاهی باشد.

168. از آیه: «مَنْ یَأْتِ مِنْکُنَّ بِفاحِشَهٍ مُبَیِّنَهٍ یُضاعَفْ لَهَا الْعَذابُ ضِعْفَیْن» (احزاب/30)

استفاده می شود: حساب چهره های فرهنگی، دینی از حساب سایر افراد عادی جداست.

169. از آیه: «ادْفَعْ بِالَّتی هِیَ أَحْسَن» (فصلت/34)

می فهمیم: در کار فرهنگی باید تهاجم اخلاقی داشت.

170. از آیه: «إِنِّی لِعَمَلِکُمْ مِنَ الْقالین» (شعرا/168)

می فهمیم: باید با انحراف بد باشیم نه با منحرف.

171. از آیه: «عَزیزٌ عَلَیْهِ ما عَنِتُّم» (توبه/128)

می فهمیم: باید رنج و سختی مردم را ما لمس کنیم.

172. از آیه: «وَ مِنْهُمْ مَنْ یَلْمِزُکَ فِی الصَّدَقات» (توبه/58)

می فهمیم: دخالت در امور مالی حتی برای پیغمبر هم بستر نیش زبان می شود.

173. از آیه: «فَما آمَنَ لِمُوسی إِلاَّ ذُرِّیَّهٌ مِنْ قَوْمِه» (یونس/83)

می فهمیم: نسل نو برای کار فرهنگی آمادگی بیشتری دارند.

ص: 26

174.	از آیه:	«اجْعَلْ لَنا إِلهاً کَما لَهُمْ آلِهَهٌ » (اعراف/138)

می فهمیم: محیط در فکر و فرهنگ انسان اثر می کند.

175.	از آیه: «اذْکُرْ فِی الْکِتابِ مَرْیَم» (مریم/16) و آیه: «اذْکُرْ فِی الْکِتابِ إِبْراهیم» (مریم/41)

می فهمیم: یکی از راه های کار فرهنگی تجلیل از بزرگان است.

176.	از آیه:	«الَّذینَ إِنْ مَکَّنَّاهُمْ فِی الْأَرْض أَقامُوا الصَّلاهَ» (حج/41)

می فهمیم: وظیفه حکومت اسلامی کار فرهنگی است.

177.	از آیه:	«کَرَّمْنا» «فَضَّلْنا» «نَفَخْتُ فیهِ مِنْ رُوحی» (حجر/29 و ص/72) «أَحْسَنِ تَقْویمٍ» (تین/4) «إِنِّی جاعِلٌ فِی الْأَرْضِ خَلیفَه» (بقره/30)

می فهمیم: توجه به عظمت و جایگاه انسان انگیزه ای برای اثرپذیری و اثرگذاری است.

178.	از آیه:	«أَ أَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونی وَ أُمِّیَ إِلهَیْن» (مائده/116)

می فهمیم: در امور فرهنگی باید گاهی به در بگوییم تا دیوار بشنود.

179.	از آیه:	«فَلْیَعْبُدُواْ رَبَّ هَاذَا الْبَیْتِ الَّذِی أَطْعَمَهُم مِّن جُوع» (قریش/4)

می فهمیم: تأمین نیازهای جدی مردم بستری برای دعوت آنهاست.

180.	از آیه:	«تَبْتَغی مَرْضاتَ أَزْواجِک» (تحریم/1)

می فهمیم: رهبران فکری نباید تحت تأثیر خواسته های نابجای همسر خود قرار بگیرند.

قرآن و متولیان فرهنگی » نکات 181 تا 200

181. از آیه: «وَ أَشْرِکْهُ فی أَمْری» (طه/32)

می فهمیم: برای بعضی امور فرهنگی باید به سراغ همکار برویم.

182. از آیه: «وَ مَنْ یَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحاتِ وَ هُوَ مُؤْمِن» (طه/112)

می فهمیم: باید به انگیزه ها توجه شود.

183. از آیه: «وَدُّوا لَوْ تُدْهِنُ فَیُدْهِنُون» (قلم/9)

می فهمیم: دیگران علاقه مندند ما را به سازش بکشند.

184. از آیه: «آمَنُوا وَجْهَ النَّهارِ وَ اکْفُرُوا آخِرَه» (آل عمران/72)

می فهمیم: از تاکتیک های فرهنگی دشمن غافل نشویم.

185. از آیه: «وَ الَّذینَ آمَنُوا وَ لَمْ یُهاجِرُوا ما لَکُمْ مِنْ وَلایَتِهِمْ مِنْ شَیْ ءٍ» (انفال/72)

می فهمیم: نباید به محققین راکد و رفاه طلب بسنده کرد.

186. از آیه: «وَ لَنْ یَجْعَلَ اللَّهُ لِلْکافِرینَ عَلَی الْمُؤْمِنینَ سَبیلا» (نساء/141)

می فهمیم: در مدیریت فرهنگی نباید نتیجه آن سلطه کفار شود.

187. از آیه: « وَ إِذا ذُکِرَ اللَّهُ وَحْدَهُ اشْمَأَزَّتْ ... إِذا ذُکِرَ الَّذینَ مِنْ دُونِهِ إِذا هُمْ یَسْتَبْشِرُون» (زمر/45)

می فهمیم: در کارهای فرهنگی نباید عناوین پرطمطراق امروزی و غربی، ما را از معارف ناب دینی بازدارد و به آن ها دل خوش کنیم.

ص: 28

188. از آیه: «َ أَماتَهُ اللَّهُ مِائَةَ عامٍ ثُمَّ بَعَثَه» (بقره/259)

می فهمیم: رسیدن به یک حقیقت، آن قدر ارزش دارد که باید یک پیامبر صد سال بمیرد و زنده شود، تا نکته ای بفهمد.

189. از آیه: «أَحَطْتُ بِما لَمْ تُحِطْ بِه» (نمل/22)

می فهمیم: ممکن است پرنده ی کوچکی مطلب مهمی را بداند که سلیمان هم از آن بی خبر باشد!

190. از آیه: «أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مَثْنی وَ فُرادی» (سبأ/46)

می فهمیم: در قیام برای خدا، منتظر عده و عده نباشیم.

191. از آیه: «وَ شاوِرْهُمْ فِی الْأَمْر» (آل عمران/159)

می فهمیم: بالاترین عقل ها و علم ها نیز باید مشورت بگیرد.

192. از آیه: «یس، وَ الْقُرْءَانِ الحْکِیم» (یس/1و2)

می فهمیم: متون فرهنگی باید دارای استواری و استحکام بوده و از حکمت برخوردار باشد.

ص: 29

193. از آیه: «ما غَرَّکَ بِرَبِّکَ الْکَریم» (انفطار/6) و آیه « اقْرَأْ وَ رَبُّکَ الْأَکْرَمُ» (علق/3)

می فهمیم: خلقت انسان با صفت کریم الهی همراه است، ولی فرهنگ او با صفت اکرم.

194. از جمله: «مُکَلِّبین» (مائده/4)

می فهمیم: جایگاه آموزش تا آنجاست که اگر سگ هم آموزش دید، شکاری که بیاورد، حلال است.

195. از آیه: «کَلاَّ إِنَّ الْإِنْسانَ لَیَطْغی أَن رَّءَاهُ اسْتَغْنی» (علق/6 و7)

می فهمیم: انسان نباید هیچگاه خود را مستغنی ببیند وگرنه گرفتار طغیان می شود.

196. از آیه: «وَ زادَهُ بَسْطَةً فِی الْعِلْمِ» (بقره/247)

می فهمیم: داشتن علم و دانش شرط لازم و ضروری حاکمان جامعه الهی است.

197. از آیه: «وَ کَذلِکَ یَجْتَبیکَ رَبُّکَ وَ یُعَلِّمُکَ» (یوسف/6)

می فهمیم: بعضی علوم هدیه ی ویژه ی الهی است که البته به افراد ویژه داده می شود.

198. از آیه: «وَ إِذا قیلَ انْشُزُوا فَانْشُزُوا یَرْفَعِ اللَّهُ الَّذینَ آمَنُوا مِنْکُمْ وَ الَّذینَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجات» (مجادله/11)

می فهمیم: صاحبان علم دارای درجاتی هستند که باید به احترام آن ها دیگران برپاخیزند.

ص: 30

199. از آیه: «کَلِمَةً طَیِّبَةً کَشَجَرَهٍ طَیِّبَهٍ أَصْلُها ثابِتٌ وَ فَرْعُها فِی السَّماءِ» (ابراهیم/24)

می فهمیم: برکات کار فرهنگی منحصر به زمان خاصی نیست و ثابت و ماندگار است.

200. از تقدم: «عَلَّمَ الْإِنْسان» (علق/5) بر «خَلَقَ الْإِنْسان»

می فهمیم: ارزش کار فرهنگی و آموزش مکتب و شریعت، بیش از کارهای غیرفرهنگی است.

ص: 31

درباره مرکز

بسمه تعالی
هَلْ يَسْتَوِی الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ
آیا کسانی که میدانند و کسانی که نمیدانند یکسانند ؟
سوره زمر/ 9

مقدمه:
موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال 1385 هـ .ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:
موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفا علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب « مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:
1.بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)
2.تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی
3.جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه ، تبلت ها، رایانه ها و ...
4.سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو
5.گسترش فرهنگ عمومی مطالعه
6.زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:
1.عمل بر مبنای مجوز های قانونی
2.ارتباط با مراکز هم سو
3.پرهیز از موازی کاری
4.صرفا ارائه محتوای علمی
5.ذکر منابع نشر
بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :
1.چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه
2.برگزاری مسابقات کتابخوانی
3.تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...
4.تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...
5.ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com
6.تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...
7.راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی
8.طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...
9.برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)
10.برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)
11. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در 8 فرمت جهانی:
JAVA.1
ANDROID.2
EPUB.3
CHM.4
PDF.5
HTML.6
CHM.7
GHB.8
و 4 عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :
ANDROID.1
IOS.2

WINDOWS PHONE.3
WINDOWS.4
به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .
درپایان :
از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان -خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی -پلاک 129/34- طبقه اول
وب سایت: www.ghbook.ir
ایمیل: Info@ghbook.ir
تلفن دفتر مرکزی: 03134490125
دفتر تهران: 88318722 ـ 021
بازرگانی و فروش: 09132000109
امور کاربران: 09132000109